

Критерии за избор на район

Регламентът за ЕФМДР (чл. 18, буква ж) изисква Оперативната програма да съдържа „списък на критериите, приложени при подбора на районите за рибарство и аквакултури“ (раздел 5.1.1. от образеца на ОП). Целта на това изискване е да се обясни основният фокус на приоритет 4 на Съюза, като се посочи кои райони се считат от управляващия орган (УО) за най-подходящи за прилагане на водено от общностите местно развитие и поради каква причина.

Този раздел от въпроси има за цел да помогне на УО да определи този фокус и да го опише в ОП. Разгледани са следните въпроси:

- 1. Какво трябва да напиша в ОП относно критериите за избор на райони за рибарство и аквакултури?**
- 2. Какъв вид критерии бих могъл да използвам?**
- 3. Защо не мога да посоча фиксиран списък с райони в ОП?**
- 4. Възможно ли е големите пристанища (с над 150 000 жители) да бъдат сметени за допустими?**
- 5. Как мога да взема под внимание регионалните различия?**
- 6. От какви съображения трябва да се ръководя при определянето на критерии за допустимост на рибарските райони?**

1. Какво трябва да напиша в ОП относно критериите за избор на райони за рибарство и аквакултури?

Съгласно Регламента за ЕФМДР (чл. 3.2.5), район за рибарство и аквакултури е „район с морски, речен или езерен бряг, включително изкуствени водоеми или речен басейн, обхващащ значителен брой лица, заети в рибарството или аквакултурите, който е функционално еднороден от географска, икономическа и социална гледна точка и който е определен като такъв от държавата членка“.

Принципно, УО би могъл да определи всички райони за рибарство и аквакултури като допустими за водено от общностите местно развитие, но повечето УО биха насочили финансирането по линия на ЕФМДР към онези райони, в които прилагането на водено от общностите местно развитие би донесло най-големи ползи за рибарските общности, във връзка с предизвикателствата, пред които тези райони се изправят, и техния потенциал за развитие и създаване на работни места. В ОП УО ще трябва да уточни какви критерии ще използва, за да направи този избор на политика. Целта не е да се представи списък с райони в ОП, тъй като определянето на точни граници трябва да се направи на местно ниво (вижте по-долу), а да се обясни какви фактори трябва се вземат под внимание, за да се определи дали даден район е подходящ за водено от общностите местно развитие или не.

2. Какъв вид критерии бих могъл да използвам?

Критериите за избор на район могат да включват:

- › критерии, описващи големината и значимостта на сектора на рибарството и аквакултурите (заетост, брой и размер на лодките или изкуствените водоеми, характер и вид на рибарството, места за разтоварване/обем на продукцията, стойност...);
- › критерии, описващи характерните особености на района: крайбрежен район, устие, река или езеро, защитени територии, максимален и минимален брой на населението, гъстота на населението, намаляване на населението, отдалечени райони;
- › критерии, свързани със съгласуваността на областта на намеса — вероятността да има райони, разделени от езера или разпръснати по протежението на крайбрежната ивица, обхващането на по-големи пристанища и селища (вижте по-долу).

При формулирането на тези критерии УО трябва да използва информацията, предоставена в **контекстните показатели** (необходима за раздел 2.2 от образеца на ОП).

Пример: Критериите на Обединеното кралство за избор на район (2007—2013 г.) включват:

- › ниска гъстота на населението;
- › западащи риболовни стопанства;
- › малки рибарски общности;
- › поне едно активно рибарско пристанище (Англия).

3. Защо не мога да посоча фиксиран списък с райони в ОП?

Насоките към образеца на ОП на ЕФМДР, осигурени от Комисията като допълнение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 771/2014, поясняват, че управляващите органи не трябва да представят окончателен списък с райони в техните ОП. Списъкът с критерии трябва да се използва за определяне на видовете райони, които са допустими за подпомагане, но не и на самите райони.

Според определението воденото от общностите местно развитие е възходящ процес, чийто успех зависи от способността за изграждане на ефективни сдружения между местните участници, които споделят набор от общи цели. Това изисква да се водят преговори на местно ниво, за да се осигури реална ангажираност на ключовите организации и заинтересованите страни, които се намират в границите на територията. Резултатът от тези преговори ще бъде определянето на точните граници на района. Критериите за определяне на допустимите райони не трябва да се опитват да предопределят това, нито да налагат изкуствени решения, които може да се окажат неефективни на място.

4. Възможно ли е големите пристанища (с над 150 000 жители) да бъдат сметени за допустими за воденото от общностите местно развитие?

В някои държави по-голямата част от заетостта в риболова и загубата на работни места в областта на рибарството се свързва с големите пристанища. Ако УО реши, че воденото от общностите местно развитие би могло да бъде ефективен инструмент за справяне с предизвикателствата в тези райони, тогава то може да бъде разрешено. Но това изключение трябва да се приеме от Комисията в Споразумението за партньорство и трябва да се обоснове в Оперативната програма, като се включи обяснение от страна на УО относно метода, който ще се използва, за да се избегне разпиляването на средства, ако такъв голям район бъде определен за допустим.

5. Как мога да взема предвид регионалните различия, когато изготвям критериите за определяне на рибарските райони в моята ОП?

Предизвикателствата пред рибарството и рибарските райони може да се различават драстично в рамките на една и съща държава. Поради това всеки регион в дадена регионализирана държава може да реши да използва различни критерии. По принцип това е възможно, стига този подход да е обоснован в ОП и целият раздел да не надвишава 7 000 символа. Като решение, може да се представи таблица (в приложение към ОП), в която са изложени общите и специфичните регионални критерии, ако е необходимо.

6. От какви съображения трябва да се ръководя при определянето на критерии за допустимост на рибарските райони?

При разработването на критерии за определяне на допустимите рибарски райони УО трябва да вземат под внимание следните аспекти:

- ▶ Какво се опитвам да постигна с воденото от общностите местно развитие в рибарските райони и кого се опитвам да подпомогна? Например, дали рибарските общности са основната цел или просто са важна част от едно по-широко развитие на крайбрежния район? Желая ли да подпомогна цялата рибарска общност или само тези, които са изправени пред най-големите трудности?
- ▶ Какво количество ресурси са налични за приоритет 4 на Съюза и колко рибарски групи могат да бъдат финансирани? Държавите с ограничени ресурси, свързани с потенциалните райони, могат да пожелаят да установят по-съсредоточени критерии за избор на район.
- ▶ Какво влияние ще окажат критериите върху различните части на рибарската общност или дейността на рибарската група? Например, критериите, основаващи се на броя на лодките, могат да облагодетелстват маломощабните рибарски дейности; критериите, основаващи се на местата за разтоварване, могат да облагодетелстват по-широкомощабните рибарски дейности; ограниченията, свързани с населението, могат да изключат големите пристанища, където заетостта в областта на рибарството е най-голяма, или ключовите пазари за рибни продукти.

Редактор: Европейска комисия, Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, Генерален директор.

Отказ от отговорност: Въпреки че Генерална дирекция „Морско дело и Рибарство“ носи отговорност за цялостното изготвяне на този документ, тя не носи отговорност за съдържанието и не гарантира точността на информацията.